

Wyznaczanie pewnych granic

Modele wytyczania granic:

1. Granice zbyt restrykcyjne (nadmierna kontrola, zbyt mała swoboda, by testować i odkrywać). Efekt: zły wpływ takich granic na wyniki w nauce i poczucie odpowiedzialności, prowokują do buntu
2. Granice zbyt szerokie (niedostateczna kontrola) Efekty: źle wpływa na efekty w nauce i poczucie odpowiedzialności ponieważ dziecko nie ponosi konsekwencji swoich niewłaściwych wyborów, u dziecka nie wykształca się poczucie odpowiedzialności. Prowokuje nadmierne testowanie.
3. Granice niestabilne. Nietrwała wolność zależna np. od humoru rodzica. Efekt: negatywne wyniki w nauce i brak poczucia odpowiedzialności (przecież kiedyś mi wolno było). Prowokuje testowanie i bunt. Dziecko robi to na co ma ochotę i sprawdza jaki będzie efekt.
4. Granice zrównoważone (zrównoważona kontrola). Wolność oparta na odpowiedzialności. Dziecku dajemy ograniczony wybór i konsekwencje, których przestrzegamy. Efekt: skłania do nauki i poczucia odpowiedzialności, uczy współpracy.

Trzy modele wychowawcze:

Podejście restrykcyjne

Przekonania rodziców	Jeśli nie boli, dziecko się nie uczy, dzieci nie będą szanowały twoich zasad, jeśli nie boją się twoich metod. Panowanie nad dziećmi jest moim zadaniem. Rozwiązywanie problemów moich dzieci jest moim zadaniem.
Władza i kontrola nad sytuacją	Cała w rękach rodziców.
Proces rozwiązywania problemów	Problemy rozwiązywane są siłą, wrogość, rodzice rozwiązują wszystkie problemy i podejmują wszystkie decyzje. Rodzice kierują procesem i kontrolują go.
Czego uczą się dzieci	Rodzice są odpowiedzialni za rozwiązywanie problemów swoich dzieci. Bolesnych zasad komunikowania i rozwiązywania problemów.

Jak dzieci reagują	Gniewem, uporem, zemstą, buntem, wycofaniem, podporządkowaniem pełnym lęku.

Podjęcie przyzwalające

Przekonania rodziców	Dzieci będą współpracować, jeśli zrozumieją, że współpraca jest właściwym rozwiązaniem. Moim zadaniem jest służyć dzieciom i sprawianie, by były one szczęśliwe. Konsekwencje, które powodują zdenerwowanie dziecka, nie mogą być skuteczne.
Władza i kontrola nad sytuacją	Cała w rękach dzieci.
Proces rozwiązywania problemów	Przez perswazje. Jedna strona przegrywa, druga wygrywa. Rodzice rozwiązują większość problemów.
Czego uczą się dzieci	Zasady są dla innych, nie dla mnie, robię to na co mam ochotę. Rodzice służą dzieciom. Rodzice są odpowiedzialni za rozwiązanie większości problemów swoich dzieci. Zależności, braku szacunku, skupiania się na sobie.
Jak dzieci reagują	Sprawdzaniem granic. Podważają i ignorują zasady i autorytety. Ignorują to co się do nich mówi. Wyczerpują rodziców utarczkami słownymi.

Podjęcie demokratyczne

Przekonania rodziców	Dzieci są zdolne do rozwiązywania problemów na własną rękę. Dzieci powinny mieć możliwość wyboru oraz uczenia się przez konsekwencje tych wyborów. Skutecznym sposobem motywowania do współpracy jest zachęta.
Władza i kontrola nad sytuacją	Dzieci otrzymują tyle władzy i kontroli by potrafiły sobie z nimi odpowiedzialnie poradzić.
Proces rozwiązywania problemów	Oparty na współpracy. Strategia bez przegranych. Oparty na wzajemnym szacunku. Dzieci są aktywnymi uczestnikami procesu rozwiązywania problemów.
Czego uczą się dzieci	Odpowiedzialności, współpracy, niezależności, szacunku dla zasad i autorytetów, samokontroli.
Jak dzieci reagują	Więcej współpracy, mniej sprawdzania granic. Samodzielne rozwiązywanie problemów. Poważnie traktują słowa rodziców.

Który model jest najlepszy?

Odpowiedź na to pytanie zostawiam Państwu.

W następnym artykule podpowiem jak z szacunkiem i miłością wyznaczyć dziecku granice.

C.D.N.

Opracowała
(na podstawie:
„Nauczycielka Przedszkola”,
www.ssp4.pl
www.fdn.pl/pl)

Agnieszka Keńdzia